

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів, аспірантів та молодих вчених**

НАУКА. МОЛОДЬ. ЕКОЛОГІЯ - 2017

Житомир
25 травня 2017 року

Оргкомітет конференції:

1. **Скидан О.В.** – д.е.н., професор, ректор Житомирського національного агроекологічного університету (голова оргкомітету);
2. **Романчук Л.Д.** – д. с.-г. н., професор, проректор з наукової роботи та інноваційного розвитку (співголова оргкомітету);
3. **Данкевич Є.М.** – д.е.н., професор, декан факультету екології і права (заступник голови);
4. **Сіренський С.П.** – заступник начальника Управління екології і природних ресурсів при Житомирській ОДА (співголова оргкомітету);
5. **Зибалов С.В.** – заступник начальника державної екологічної інспекції у Житомирській області (співголова оргкомітету);
6. **Заблюцька О.С.** – д. п. н., професор, завідувач кафедри хімії;
7. **Ляшенко Р.Д.** – к.ю.н., доцент, завідувач кафедри правознавства;
8. **Надточій П.П.** – д. с.-г. н., професор, завідувач кафедри охорони довкілля та збалансованого природокористування;
9. **Дубовий В.І.** – д. с.-г. н., професор, завідувач кафедри загальної екології;
10. **Ішук О.В.** – к.с.-г.н., доцент, заступник декана факультету екології і права з навчальної роботи;
11. **Фещенко В.П.** – д.т.н., доцент кафедри загальної екології;
12. **Борисюк Б.В.** – к.с.-г.н., доцент кафедри загальної екології;
13. **Світельський М.М.** – к.с.-г.н., доцент, заступник декана факультету екології і права з організаційної роботи;
14. **Смаглій В.О.** – к.е.н., доцент кафедри екологічної безпеки та економіки природокористування;
15. **Ращенко А.В.** – к.е.н., асистент кафедри екологічної безпеки та економіки природокористування;
16. **Лесь А.В.** – к.е.н., секретар НІІ екології та лісу;
17. **Валерко Р.А.** – к.с.-г.н. доцент кафедри охорони довкілля та збалансованого природокористування;
18. **Герасимчук Л.О.** – к.с.-г.н. старший викладач кафедри охорони довкілля та збалансованого природокористування;
19. **Матковська С.І.** – к.с.-г.н., доцент, заступник декана факультету екології і права з наукової роботи (секретар);

"Наука. Молодь. Екологія-2017" Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, м. Житомир, 25 травня 2017 року. Житомир. – Видавництво "ЖДУ", 2017. – 196 с.

Збірник підготовлено з оригіналів доповідей авторів без літературного редагування.

Роздруковано з оригіналу макета замовника

ЗМІСТ

Umarov B.R. ROLE OF THE LEGUME INOCULANTS IN AGRICULTURE.....	3
Іванченко О. Є. ЖИТТЄВИЙ СТАН ДІЛЯНКИ ДЕРЕВНИХ НАСАДЖЕНЬ КІЛЬЧЕНСЬКОГО ЗАКАЗНИКА (ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ).....	5
Кравчинський Р.Л., Тимчук О.В., Савчук Б.Б. ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛАНДШАФТНОГО БІОРИЗНОМАНІТТЯ БОЛОТА РУДЯК (КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК).....	10
Сагайдак І.С., Громова А.М., Тураєва В.О. ОЦІНКА ВПЛИВУ ОБ'ЄКТІВ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ НА НАВКОЛИШНЄ ПРИРОДНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.....	14
Герасимчук Л.О., Валерко Р. А., Шеремет Д.О., Герасимчук В.С. ВАЖКІ МЕТАЛИ В ОВОЧЕВІЙ ПРОДУКЦІЇ ЯК ФАКТОР РИЗИКУ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я МЕШКАНЦІВ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	18
Данкевич Є.М., Матковська С.І., Лайчук Б.В., Козут С.В., Мартинчук Н.С. ЕКОЛОГІЧНА РОЛЬ ГАЗОНІВ В УРБОКОМПЛЕКСАХ.....	22
Брен О.Г., Мануїлова М.Г., Зіненко А.О. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИКИ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ НА ЕКОЛОГІЧНИХ СТЕЖИНАХ.....	25
Герасимчук Л.О., Кравченко Є. В., Дрипа Н.А. ВИТРАТИ НА ОХОРОНУ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА У ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	27
Ёрматова Д., Хушвактова Х., Умаров Б. ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ГРИБОВ РОДА <i>TRICHODERMA</i> ДЛЯ ЗАЩИТЫ РАСТЕНИЙ СОИ ОТ БОЛЕЗНЕЙ И ПОВЫШЕНИЯ ИХ ПРОДУКТИВНОСТИ.....	30
Васильєв М.Л. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	33
Герасимчук Л.О., Герасимчук Є.Р., Макаричева А.С. ОЦІНКА ОНКОЕПІДЕМІОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ НА РАДІОАКТИВНО ЗАБРУДНЕНІЙ ТЕРИТОРІЇ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	38
Дорохов В.І., Свинціцький І.Р., Свинтак А.С. СУЧАСНІ СПОСОБИ ПЕРЕРОБКИ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ.....	43
Білявський Ю.А., Ігнатюк Е.М. МОНІТОРИНГ СТАНУ ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА ТЕРИТОРІЇ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	48
Гнітецька З.К., Кочук-Яценко Т.І., Шубович Л.А. ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШКІЛЬНИХ ЛІСНИЦТВ В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	52

Нестерчук І.К. АНАЛІЗ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ПОЛІССЯ.....	58
Лесь А. В., Левчук Н. ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	61
Бельська О.В. РІСТ ЕПІГЕЙНИХ ЛИШАЙНИКІВ ЯК ПОКАЗНИК СТІЙКОСТІ ЕКОСИСТЕМИ.....	64
Левченко В. Б., Моїсєєва А. В., Залевський Р.А. РОЛЬ БОЛОТНИХ ЕКОСИСТЕМ В ФОРМУВАННІ ЛІСОВИХ ЛАНДШАФТІВ В УМОВАХ УРОЧИЩА ВИСОКА ПІЧ ЖИТОМИРСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО ЛІСГОСПУ	68
Кичиліук О. В., Півень С. В. ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНОГО ПОНОВЛЕННЯ У ЗАМШАНСЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «КОВЕЛЬСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	74
Світельський М. М., Маскевич В.В., Жданюк А.В., Левицька О.В. ЗНАЧЕННЯ ВОЛОГИ ДЛЯ ЛІСІВ.....	78
Герасимчук Л.О., Бардаш Д.А., Сейко Л.Р. СПЕЦИФІКА ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ ПЕРЕСУВНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ ВИКИДІВ.....	81
Чорна Т.М., Куц М.О., Шевченко Є.Д. ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ НА СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	86
Алексейченко Н.О., Матковська С.І., Баралевська І.В., Котенко А.Л. ВНУТРІШНЬОВИДОВА МІНЛИВІСТЬ ДЕЯКИХ ПОКАЗНИКІВ АСИМІЛЯЦІЙНОГО АПАРАТУ ТА ГЕНЕРАТИВНОЇ СФЕРИ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ.....	88
Герасимчук Л.О., Караван І.С., Корнійчук П.М. НОРМАТИВНА ГРОШОВА ОЦІНКА ЗЕМЕЛЬ М. ЖИТОМИР.....	91
Пономарьова О.А., Лапко А.С. ДЕКОРАТИВНІСТЬ ГАРНОКВІТУЧИХ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН М. НОВОМОСКОВСЬК (ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	96
Антоненко О. С., Валерко Р. А. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ПЕЛЛЕТ-ЕНЕРГО ЄМІЛЬЧИНЕ» ЯК ОБ'ЄКТУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ.....	99
Тетерук О.О. ВИРОЩУВАННЯ СУРІПИЦІ В ЗОНІ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ.....	104
Пінкіна Т. В., Никитенко М.О., Самойленко А.С., Філоненко В.В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСІВ ДИХАННЯ ПЕРЛІВНИЦЕВИХ В ТОКСИЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ....	106
Герасимчук Л.О., Дрозд В.Г. ОЦІНКА ФАКТОРІВ СПОСОБУ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	111
Чорна Т.М., Горбань С.Ю. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ.....	115

Лабунська В.М., Кірюшин В.Є., Барановська А.В. ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІТОСТИМУЛЮЮЧОГО ПРЕПАРАТУ «AGRIFLEX» НА ІНТЕНСИВНІСТЬ ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ.....	118
Герасимчук Л.О., Прокопова Т.М., Лозко К.М. ТЕНДЕНЦІЇ ЗМІНИ КІЛЬКОСТІ АТМОСФЕРНИХ ОПАДІВ ЗА ОСТАННІ 30 РОКІВ НА ПРИКЛАДІ М. ЖИТОМИР.....	120
Ращенко А. В., Михайловська А. В. ЕКОЛОГІЧНА РЕКЛАМА: СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ.....	123
Іванюк І.В., Федорук Е. А. СЬОГОДЕННЯ ТА МАЙБУТНЄ ЛІСОПАРКОВИХ МАСИВІВ М. КИЄВА.....	125
Скидан М. І., Валерко Р. А. ОЦІНКА ВПЛИВУ ДІЯЛЬНОСТІ РОДОВИЩА СІСНІТІВ «ЛАНОВЕ» НА ПОВІТРЯНЕ СЕРЕДОВИЩЕ.....	127
Гень Ю.М., Іщук О.В. НІКОТИНОВА ЗАЛЕЖНІСТЬ І МОТИВАЦІЇ ПОЧАТКУ ПАЛІННЯ В ШКОЛЯРІВ.....	132
Герасимчук Л.О., Тарасов М.М. ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ЯКОСТІ ВОДИ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ, ЩО СПОЖИВАЄТЬСЯ МЕШКАНЦЯМИ М. ЖИТОМИР.....	135
Ковалевська І.М. ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА ЯКОСТІ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ.....	140
Білошицька З. А., Мороз М. В., Свисюк О. В. СВІТ ЛЮДИНИ І ПРИРОДИ У ТВОРЧОСТІ ОЛЕКСІЯ ОПАНАСЮКА.....	144
Чернишова Т. М. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ НА ТЕРИТОРІЇ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	147
Чернецька О. Р., Климчик О. М. ЕФЕКТИВНІСТЬ СПОСОБУ ОЧИЩЕННЯ ПИТНОЇ ВОДИ НА КП «ЖИТОМИРВОДОКАНАЛ»...	149
Горобець О. В., Эвпак І. І. ТЕНДЕНЦІЇ ЗМІНИ КЛІМАТУ У ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ КЛІМАТИЧНІ ЗМІНИ ТА ЇХ НАСЛІДКИ НА ТЕРИТОРІЇ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	153
Адамович А.О. СИСТЕМА РОБОТИ З ТВОРЧО ОБДАРОВАНИМИ І ТАЛАНОВИТИМИ ДІТЬМИ В СУЧАСНИХ ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	157
Хом'як І.В., Дунаєвська О.Ф., Рябцева Н.О. ПРО УНІКАЛЬНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ МАРШРУТ «ЛЕГЕНДИ НОРУ».....	161
Камалова М. Д. БИОТЕХНОЛОГИЯ ВОЗДЕЛЫВАНИЯ СОЛОДКИ НА ЗАСОЛЕННЫХ ПОЧВАХ МИРЗАЧУЛЯ..	164
Tangirova G.N. THE MORPHOLOGICAL SIGNS OF THE SEED OF COLLECTION SORT-SAMPLES.....	166

Ковальчук О.А. ДІЯЛЬНІСТЬ ГУРТКА «ПРИРОДА РІДНОГО КРАЮ» – ОСНОВА РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ ВИХОВАНЦІВ ЖОЦЕНТУМ ЖОР.....	168
Дубовий О.В., Дубова І.В., Дубовий В. І., Шишов Б.О., Кардаш Д.М. ОБ’ЄКТИ ЗАКРИТОГО ҐРУНТУ ЯК СКЛАДОВА ЕКОЛОГІЧНОГО ДИЗАЙНУ.....	171
Мартенюк Г.М., Гаращук М.П., Михайловська А.В. ЗАБРУДНЕННЯ ¹³⁷ Cs ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ В НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ ЛУГІНСЬКОГО РАЙОНУ.....	174
Мартенюк Г.М., Соловенюк К.Ф., Українець В.В. РАДІОЕКОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ НА ТЕРИТОРІЇ ЄМІЛЬЧИНСЬКОГО РАЙОНУ.....	176
Копчинська В.В., Бойко В. В. ПРОБЛЕМА ПОВОДЖЕННЯ З ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ.....	179
Прокопенко І.П. ПРИРОДООХОРОННЕ ЗАКОНОДАВСТВО ФРАНЦІЇ.....	183
Соваков О. В., Совакова М. О. ПРИЧИНИ НЕЗАДОВІЛЬНОГО СТАНУ ВУЛИЧНИХ НАСАДЖЕНЬ м. КИСВА.....	186

4. Троянський О. І. Моніторинг якості повітря : моногр. / О. І. Троянський, О. А. Дашковський. – Житомир : Волинь, 2004. – 160 с.
5. Федішин Б. М. Хімія та екологія атмосфери : навч. посіб. / Б. М. Федішин, Б. В. Борисюк, М. В. Вовк. – К. : Алерта, 2003. – 272 с.

УДК 614.7:314

ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ НА СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Чорна Т.М., к.т.н., доцент

Куц М.О., студент

Шевченко Є.Д., студент

Університет державної фіскальної служби України

В роботі проаналізовано стан здоров'я населення України, рівень захворюваності внаслідок негативного впливу на нього навколишнього природного середовища. Відображені екологічні чинники, які впливають на здоров'я населення, а також узагальнено

Постановка проблеми. Здоров'я населення є однією з найвищих цінностей кожної цивілізованої країни. Зазначений показник відображає соціально-економічне, екологічне, демографічне і санітарно-гігієнічне благополуччя в країні, виступає одним із соціальних індикаторів суспільного прогресу, важливим чинником, який впливає на якість та ефективність трудових ресурсів [1].

Здоров'я людей належить як до локальних, так і до глобальних проблем, тобто тих, що мають життєво важливе значення як для кожної людини, кожної держави, так і для всього людства в цілому [2]. Вважається, що приблизно на 50% здоров'я визначає спосіб життя (умови праці, звички, харчування, моральне і психологічне навантаження, матеріально-побутові умови, взаємовідносини в родині тощо), 20% – генетична спадковість, 20% – стан навколишнього природного середовища (НПС) та 10% рівень медицини в країні. На думку [3] виділяють такі складові формування здоров'я: генетичні передумови і екологія – 25 %, соціально-економічні умови – 25 %, умови праці та вплив стресу – 25 %, організація системи охорони здоров'я – 25 %, з них якість і доступність медичної допомоги – до 10 %.

Метою даної роботи є аналіз медичних і соціальних наслідків впливу екологічних чинників на стан здоров'я населення України на сучасному етапі.

Методика досліджень. Під час проведення аналітичних досліджень використано дані Державної служби статистики України щодо захворюваності населення України, аналітичні матеріали Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства екології та природних ресурсів України.

Результати досліджень. На сьогоднішній день господарська діяльність людини все частіше стає основним джерелом забруднення НПС. Хімічне, радіоактивне та бактеріологічне забруднення повітря, води, ґрунту, продуктів харчування, а також шум, вібрація, електромагнітні поля, іонізуючі випромінювання тощо викликають в організмах людей тяжкі патологічні явища, глибокі генетичні зміни. Це призводить до різкого збільшення захворювань, передчасного старіння й смерті, народження неповноцінних дітей [4].

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), які були оприлюднені у жовтні 2015 року у Глобальному звіті, екологічні ризики зумовлюють виникнення понад 100 найнебезпечніших хвороб сьогодення, які спричиняють щороку 23% усіх смертей, які трапляються у світі (12,6 млн людей). Дві третини з них, спричинені неконтактними хворобами: інсульти та інфаркти (найбільші «екологічні» вбивці – 2,5 млн на рік), хвороби

серця (2,3 млн), рак (1,7 млн), респіраторні хвороби (1,4 млн) та діарея (846 тисяч). Близько 19% від усіх видів раку, близько 18% усіх хвороб серця асоціюють із забрудненим повітрям.

В останнє десятиліття проблема здоров'я населення України набула особливої актуальності у зв'язку з тим, що якість здоров'я має тенденцію до його погіршення. За даними Державної служби статистики, чисельність населення України з 2002 р. по 2016 р. (за даними Всеукраїнського перепису населення 2001 р.) знизилось більш ніж на 5,5 млн осіб (з 01.01.2002 р. (48 457,1 тис. осіб) до 01.01.2017 р. (42 760,5 тис. осіб)). Населення країни невинно скорочується зі швидкістю 423 чоловіки на добу.

Середня очікувана тривалість життя (СОТЖ) при народженні (для обох статей) на Україні становить 68.6 років (чоловіків – 66.4, жінок – 76.3), що нижче СОТЖ у світі (близько 71 року) (за даними відділу народонаселення Департаменту ООН з економічних і соціальних питань). Різниця між СОТЖ чоловіків і жінок майже десятиліття, у той час, як у розвинутих європейських країнах ця різниця становить від 3 до 5 років. До речі, повільно, але щороку середній вік українців зростає (у порівнянні з 1991 роком складала 64.6 та 74.2 роки відповідно для чоловіків та жінок) [5]. Крім цього спостерігається стійка тенденція рівня захворюваності та поширеності хвороб в Україні (рис.)

Рис. 1 Захворювання населення (за даними Міністерства охорони здоров'я), тис. осіб

Найбільше на здоров'я українців впливає забруднене повітря: щорічно в атмосферне повітря викидається близько 17 млн т шкідливих речовин, які мають значний вплив і на зміну клімату, і на погіршення стану здоров'я людей. Свій внесок у забруднення повітря морально і фізично застарілими системами очистки, роблять, зокрема, підприємства чорної металургійної промисловості, енергетики, добувної галузі, хімічної та нафтохімічної промисловості, транспорт. Незаконні вирубки лісів в Карпатах, які провокують серйозні природні катаклізми, забруднення водних джерел як підприємствами так і мешканцями країни, і звичайно, як стверджують фахівці найбільшу небезпеку становить наслідки аварії на Чорнобильській АЕС.

За даними МОЗ України, в середньому до 86% усіх смертельних випадків в Україні припадає на три основні класи причин смерті: хвороби системи кровообігу (66.5%), новоутворення (13.9%) і зовнішні причини смерті (6%); за ними у відповідній послідовності йдуть хвороби органів травлення (4,2%), хвороби органів дихання (2,5%), інфекційні та паразитарні хвороби (1,9%). Системний аналіз стану здоров'я дитячого населення показав, що в Україні упродовж останніх п'яти років утримується дестабілізація здоров'я дітей: рівні захворюваності і поширення хвороб, незважаючи на позитивну тенденцію, залишаються високими. Дослідження вітчизняних авторів показують, що в дитячому та підлітковому віці виникає до 64% захворювань, які становлять безпосередню чи опосередковану загрозу репродуктивній функції організму [6].

Висновки. На думку генерального директора ВООЗ Маргарет Чен «здорове навколишнє середовище є фундаментом для здоров'я населення; якщо країни не

вживатимуть заходів, щоб створити безпечне середовище там, де працюють і живуть люди, мільйони хворітимуть і помиратимуть занадто молодими».

Для покращення стану НПС необхідний контроль за дотриманням законодавства у природоохоронній сфері, а також документів, які регулювали би питання саме здорового навколишнього середовища. Але насамперед необхідно створити умови для підприємств, які готові ставати більш «екологічними». Для початку суспільство повинно звернути особливу увагу на власне ставлення до НПС. Бо на покращення умов життя українця потрібен не один рік і допомога не тільки власної країни, а й міжнародних донорів, адже поодиноці українці, на жаль, не здатні вирішити екологічні проблеми.

Список використаної літератури:

1. Чорна Т.М. Медико-соціальні наслідки аварії на Чорнобильській атомній електростанції / О.П. Слободян, Л.П. Нецадим, В.А. Заєць // Наукові праці НУХТ. – 2016. – Т.22. – №4. – С. 83-91.
2. Палієнко О.А. Вплив еколого-економічних факторів на стан здоров'я населення України // «Молодий вчений». – 2016. – № 9.1 (36.1). – С. 127-130.
3. Корнацький В.М. Серцево-судинні захворювання і шкідливі екологічні чинники / В. М. Корнацький, О. В. Сілантьєва // [Український кардіологічний журнал](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukzh_2013_3_16). - 2013. - № 3. - С. 109-116. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukzh_2013_3_16
4. Білокриницький В. Нова парадигма лікування хвороб у сучасних умовах життєдіяльності людини / В. Білокриницький // Вісн. Нац. акад. наук України. – 2010. – № 8. – С. 27–34.
5. Фахівці запевняють, що тривалість життя в Україні зросла [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://expres.ua/news/2017/02/11/227551-fahivci-zapevnyayut-tryvalist-zhyttya-ukrayini-zroslo>

УДК 630.3

ВНУТРІШНЬОВИДОВА МІНЛИВІСТЬ ДЕЯКИХ ПОКАЗНИКІВ АСИМІЛЯЦІЙНОГО АПАРАТУ ТА ГЕНЕРАТИВНОЇ СФЕРИ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ

*Алексейченко Н.О. д.с.-г.н, проф.
Національний університет біоресурсів і природокористування
Матковська С.І., к.с.-г.н., доцент
Баралевська І.В. студентка ОКР «Магістр»
Котенко А.Л. студент ОКР «Бакалавр» заочного відділення
Житомирський національний агроекологічний університет*

Описано особливості мінливості деяких показників асиміляційного апарату та генеративної сфери сосни звичайної.

Постановка проблеми Всебічне вивчення у географічних культурах господарсько-цінних, анатомічних, морфологічних, фізіологічних, біохімічних, цитологічних та інших ознак і властивостей сосни звичайної дозволить розкрити потенціал закладений природою для отримання стійких, високопродуктивних насаджень у майбутньому [1].

Продуктивність сосни звичайної у межах ареалу добре вивчена, мінливість цього показника стала основою для складання таксаційних таблиць ходу росту і об'ємів в різних географічних зонах [2, 5]. Згідно ряду авторів: Г.Т.Криницький, Л.Ф. Правдін, І.М. Патлай, П.І. Молотков, Н.І. Давидова, [3, 4, 5,] які досліджували швидкість росту і продуктивність сосни звичайної – закріплені спадково. Північні кліматипи при